

Sao mà c “ăn c m m i nói chuy n cũ” hoài v y.

Trong h n m t ph n t th k ti p t c hành ngh t i h i ngo i, y gi i chúng tôi đã có nhi u đ p đ c ti p xúc v i m t l p ng i mang nh ng tâm tr ng, nh ng r i lo n v s c kh e r t đáng đ ý. Tìm hi u căn nguyên c a các b nh tình này cũng không m y khó khăn vì đa s là n n nhân c a m t tri n miên hành xác mà đã m y ch c năm qua h u qu x u trên s c kh e c a h d ng nh v n còn. Đó là nh ng ng i đ c m nh danh là “ Tù Nhân “C i T o”.

...Sao mà c “ăn c m m i nói chuy n cũ” hoài v y.

Vâng, đây là câu ta th ng nghe m t s ng i nêu ra, khi có ai nh c t i cu c chi n Vi t Nam v i các h u qu c a nó. M t trong nh ng h u qu bi th m nh t là s hành h các anh ch em quân cán chính Mi n Nam trong nhi u tr i tù đ y N u có trong hoàn c nh c a h thì ta m i hi u đ c nh ng đau đ n m i m t mà h đã ph i tr i qua.

V i, ng i ta c l n ti ng hô hào khép l i quá kh mà luôn luôn h m h c v i Sen Đ m Qu c T M và nghi k tr c l i v i Khúc Ru t Ngoài Ngàn Đ m Ng y; đã 30 năm r i ng i ta v n linh đ ãn khao chi n th ng trên s ngao ngán th dài c a dân chúng trong ngoài n c, thì ph i ch ng “nói v y mà không làm v y”.

Và ch m i đây thôi, vài t m bia vô tri b ng đá mang m y dòng ch t ng ni m linh h n nh ng ng i cùng máu m t n n khi v t biên tìm t do và tri ân qu c gia c u giúp cũng b ng i ta tìm cách phá h y. Thì t ng r ng c ng s n đã quá vô c m, ch ng còn m t chút tình ng i.

Cho nên nh c l i đ ng i ta nh cũng là chuy n nên làm. Vì chính nh ng nhân v t ch tr ng ra l nh tù đ y ng y quân ng y quy n h i đó cũng đã lên ti ng nh n có sai l m chính sách v chuy n cô l p vô nhân đ o này.

Sau ngày 30-4-75, m i ng i đ u e ng i v m t cu c tàn sát tr thù đ m máu vì đã có nh ng l i đ n đ i v hành đ ng này. Nh ng t i phút chót, ng i th ng tr n mi n B c đã nghĩ ra m t gi i pháp có v nhân đ o h n nh ng th ng tích sâu dài lâu h n. Quân cán chánh Vi t Nam C ng Hòa đã đ c khuy n đ trình di n đ “h c t p” ng n h n. G i là “tìm hi u đ ng l i, chính sách c a nhà n c và đ g t b tàn tích ch ng phá cách m ng khi x a”.

Chính quy n m i h a là th i gian h c t p ch vài tháng r i ai n y tr v v i gia đình, ph c v đ t n c.

Nh ng th c ra đây là m t s tù đ y, t y nã, hành xác. Có ng i vài ba năm. R t nhi u ng i m i i năm. Và s ng i tri n miên tù đ y g n hai ch c năm cũng không ít. L i còn m t s đáng k ch t m t xác trong tù đ y hành h . Ng i s ng sót tr v đã k l i nhi u th m c nh mà h ph i gánh ch u trong th i gian đau kh y. Nh ng th m c nh mà nghe l i ai cũng rùng mình.

“R i mai đây, n u vì may m n nào đó, tôi đ c s ng trong môi tr ng khác, tôi có b n ph n ph i nh và nh th t k t t c nh ng gì đã x y ra, đã kh c xâu vào tâm kh m tôi nh ng ch ng tích kh đau, h n h n!” T T - Đáy Đ a Ng c, trang 152.

Sau đây là m t s nhân ch ng đã tr i qua các cu c hành xác tù đ y, k i i nh ng hình th c hành h n n nhân. Chúng tôi xin phép các tác gi trích đ ng đ th h con cháu trong ngoài n c hi u rõ mà tránh đi vào v t xe cũ. Cũng đ c m n vì các ghi chép đã giúp th y thu c hi u rõ nguyên nhân xa g n đ a t i b nh t t c a thân ch và đ dằng h n trong khi đ u tr , chăm sóc.

Ch ch ng ph i đ ti p t c nuôi d ng nh ng h n thù mà làm chi.

Đi u ki n s ng m t v sinh

V sinh tr i: ch t ch i, ngào ng t h i ng i, mùi hôi c a m i ng i, m i b nh riêng c a m i ng i, c tháng không t m. C ngàn ng i có m t gi ng n c, kéo m t lúc đã c n n c. Đ lâu không dùng chu t b ch t th i đ y đáy gi ng. Ăn u ng vào là b ki t . Đi c u vào các đ y h đào trên m t đ t...

“ C tr i nh n nháo v b nh ki t . H u nh không khu nào thoát. Ch a bao gi bu i sáng i đồng ng i ch đi c u nh v y. M t mũi ng i nào cũng nhăn nhó , m t m i trông th t th m h i... Th t đau kh , lúc nào b ng cũng qu n đau, m i i n đi c u són ra m t chút, phân ít, mũi máu nhi u. T n i tôi ra nhà c u khá xa. Đ ti n vi c, tôi không v nhà, ng i ngay c căn nhà chi u Tivi s n sàng ch y ra h c u khi c n. Không ph i mình tôi nh v y mà hàng ch c ng i tay c m lon n c, ng i b t xu ng m t cát. B nh c a tôi kéo dài c tu n sau khi u ng c i tetracycline do Lan cho. Trong th i gian k lu t chúng tôi đ c xu ng sông t m m i hai tu n m t i n. Tuy nhiên nhi u khi cán b b n hay có vi c gì b t th ng thì ph i ch lâu t i ba tu n.”

T ng Đ u Đ a Ng c- LM Nguyễn H u L

Nhà c u n i.-

“Bu ng tr ng tr n không có th gì ngoài m y cái ng b u b ng lu ng, m t lo i tre to và r ng ru t. Đây là ph ng ti n toa-lét đ tù nhân trong bu ng đ i ti u ti n vào đó....Khi đi đ i ti n, ng i tù ph i dùng t i hai ng b u, m i tay c m m t cái. ng h ng n c ti u phía tr c và ng phân dĩ nhiên là phía sau... ng phía tr c có th là ng nh , nh ng ng phía sau b t bu c ph i là ng có đ ng kính to và nh . Y u t này r t quan tr ng, vì trong lúc “thi hành nghĩa v” c a b n năng, nói nô m na là “đi c u”, ng i tù ph i quàng tay ra đ ng sau đ gi cái ng b u. N u ng này n ng quá, ng i tù không th gi ng sát vào mông, tu t tay làm đ phân tung tóe trong bu ng..

Vì đã làm quen v i cu c s ng tù quá là ch t tr i, b n th u và thi u m i ti n nghi t i thi u c a con ng i, nên chúng tôi ch ng ai c m th y mùi th i tha hôi hám gì trong cái bu ng giam kín nh cái thùng s t này. Bu ng giam ch có m t c a s duy nh t và r t h p, khí không th lùa vào bu ng đ c. Do đó chúng tôi c ph i th ra hít vào bu ng ph i mình cái h i nóng c a b u khí trong bu ng mà tôi có c m t ng nó đã đ c quán i thành m t th ch t đ o, không còn là

Hành H, Tù Đ y Và S c Kh e

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-Đ c
Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 10:46

“ th khí n a” .T ng Đ u Đ a Ng c-LM Nguyễn H u L .

Lao đ ng quá s c.

Tù nhân b ép bu c ph i liên t c H quy t tâm làm nh ng đ u mà tr i đ t ra nh sau:

“Tôi không bao gi quên r ng tôi là k có t i v i Đ ng, v i T Qu c, v i nhân dân. Tôi cũng không quên r ng Đ ng đã khoan h ng tha t i ch t cho tôi, l i t p trung tôi l i, t o đ i u ki n cho tôi h c t p c i t o đ tr nên ng i công dân l ng thi n. Đ đ n n Đ ng, tôi nh t trí:

1-Tích c c h c t p c i t o lao đ ng t t.

2-Gi i phóng m i tình c m gia đình y u đ u i và tình nguy n l i tr i h c t p lao đ ng cho đ n khi nào đ c cách m ng công nh n ti n b cho v ph c v xã h i, ph c v nhân dân.

3-Trong th i gian h c t p t i tr i, tôi ph i ch p hành nghiêm ch nh m i n i quy quy đ nh. Kh c ph c m i khuy t đ i m t n t i. Đ u tranh sai trái đ th tiêu m i m t y u c a các b n c i t o khác h u bi n tr i ta tr thành tr i c i tao tiên ti n v m i m t.

4-T giác k p th i v i Cách m ng b n x u trong và ngoài tr i đang còn ý đ ch ng phá cách m ng.

5- Tuy t đ i tin t ng vào đ ng l i khoan h ng tr c sau nh m t c a cách m ng.” Hà Thúc Sinh ghi l i trong Đ i H c Máu trang 100.

Lao đ ng là th c đo m c đ giác ng c a tù nhân.Th là l i đ c đ i lao đ ng đ giác ng !

Sau đây là các tiêu chu n mà tù nhân ph i lao đ ng: Cu c đ t: 150m²/ngày/ng i; Tr ng m i: 5000m² / 1 ngày/4 ng i; Khai quang: 300m²/ngày/ng i; L y cây đ ng kính 30cm, dài 4 th c /hai ng i m t cây, xa 3 cây s ; đ ng kính 10 phân, dài 4 th c hai ng i năm cây m t ngày.

Đ a n t, nh c m .

“ Tao b o th t v i chúng mày ngoài vi c lao đ ng nh th có mà ăn c t, ngày v c a chúng mày cũng kéo dài vô t n. Tao đã lên l p cho chúng mày nhi u l n r i. Cách m ng không có tình tr ng l l ng con c c c. M t, chúng mày h c t p lao đ ng cho t t đ có ngày mà tr v . Hai, bánh xe l ch s s nghi n nát chúng mày trong này m t thôi” Đ i H c Máu- Hà Thúc Sinh, trang116.

“ Các anh là nh ng ng i có t i. Chính sách 3 năm C i T o đ ra, nh ng nó không ph i là m c nh t đ nh cho t t c m i ng i! Các anh đ ng có gi v “ nín th qua sông” đ h t cho ba năm thì v . Tôi nói th ng cho các anh bi t, có th 3 năm cũng có th 15 hay 20 năm đó!” T T - Đáy Đ a Ng c trang 439.

B đ i khát.

Có l b cho đói khát là chính sách đ ki m ch , ki m soát ng i tù. Nên b t c tù nhân nào cũng nói r t nhi u v s hành xác này.

“ Đã h n hai tháng nay, chúng tôi không đ c ăn mi ng th t nào. Lao đ ng m i ngày 8 ti ng, toàn vi c n ng. C m không có, m i ngày lãnh hai chi c bánh mì lu c, m i cái kho ng 200 gram và ½ chi c bánh bu i sáng 50gram, nh v y chúng tôi ch đ c ăn 450 gram ch t b t v i mu i, không có ch t béo, ch t rau và ch t đ m nào! Do đó, ai n y đ u g y đ c h n, da khô kh c. Trên nguyên t c theo gi y t chúng tôi đ c ăn 18 kí lô ch t b t, 300 gram th t m i tháng, nh ng th c t chúng tôi ch đ c ăn 13 kí 500 ch t b t..” Đáy Đ a Ng c-T T trang 378- 379.

Ăn b t c th gì là th t.

“ Nam c m con r n dài kho ng 6 t c, to b ng ngón tay cái, không tr ng không đen. Anh tìm s i dây, bu c đ u con r n c p nong treo lên cành cây, r i dùng l i dao nh c a xung quanh c r n. Con r n l c l , l c l nh chi c que. Tôi không hi u b ng cách nào Nam l t da con r n nhanh nh v y. Da r n v t xu ng su i, dòng n c cu n đi trong nháy m t. Nam h con r n xu ng m ru t, r a n c su i r i s t ra t ng khúc , b vào lon ghi gô, cho chút b t cà ri mà lúc nào anh cũng mang theo, đ chút n c, thêm tí mu i r i cho lên b p l a. Lát sau, h xu ng, anh tr nh tr ng ng i trên t ng đá sát dòng su i ăn h t con r n m t cách ngon lành” T T –Đáy Đ a Ng c, tr 439.

M i b a hai mi ng chén c m nh g o m c, c trăm ng i ch có vài ch c con cá ng th i n u v i rau, t xa đã ng i th y mùi hôi...Cho ăn đ kh i ch t đói, đó là kh u hi u c a tr i.

Có nhi u tù nhân đã n ng s ng sít các con sên con c r ng mang hàng tri u vi trùng s t rét ho c ăn qu sung r ng cho đ đói, ăn ph i qu đ c “ đ t th n kinh, sùi b t mép, lên kinh phong r i ch t”

“Cái lon nhôm s a b t guigoz đ c g i v n t t là cái Gô, là b n đ ng hành thân thi t c a tù. Ng i tù nào cũng kè kè bên mình m t cái v a đ ng n c u ng ra bãi, v a dùng đ n u canh t i bãi lao đ ng. Nh ng lo i rau c đ i ăn đ c tìm th y ngay t i hi n tr ng, lén nh b vào gô r i nh nhà b p n u. N u chín xong đ b i cát l ng xu ng ph n đ i, ăn ph n rau cũng đ cái bao t r ng m t lúc. Hôm nào b t đ c con cóc, con nhái thì “ canh có ng i lái”, tù g i là Protein; con gì cũng qui vào ch t th t, ch t protein b đ ng. Tù có câu:” con gì nhúc nhích là ăn đ c”; rau gì không ch t thì ăn”... Nguy n Chí Thi p- Tr i Tù Kiên Giam.

“Tiêu chu n k lu t m i tháng còn 9 kg l ng th c ăn v i n c mu i, m i ngày hai b a hai chén nh xú . C m m i b vào mi ng ch a k p nhai cái l i đã đ a c m vào c” Đ n b a ăn ph i k m h m c nhai cho th t k , v a đ cho đ bu n, cho qua th i gi có vi c làm. Khi nhai th c ăn, v a ph i nhai k đ th c ăn ít i và quý báu đ c tiêu th t h t, kh i phí ph m, giúp c th bòn t ng chút b đ ng đ thân xác ch u đ ng con ng i đ c s ng, nhai th t k đ ch t th i ra th t ít, 5,7 ngày m i đ i ti n m t l n, vì đ i ti u ti n đ u vào cái thùng đ i liên đ ngay bên c nh b c n m, đ n lúc đ y tràn tr t t m i đ đi, nên su t ngày đêm ph i n m bên c nh cái c a n khai thú i đó.” Nguy n Chí Thi p- Tr i Tù Kiên Giam trang 35

Thi u th n

Chia nhau vài thìa đồ ăn: “Anh ta cảm nhận nhanh lấy cái thìa và vùi mũi vào thái rồi cảm nhận, anh gom các phần đồ ăn đang chia để và bắt đầu chia lại. Mọi người nhìn thấy phần. Rồi chia thật khéo nhàng cũng thật chậm. Đôi khi tay anh run làm mũi vài hạt đồ ăn rơi xuống miệng giãy dụa, văng dính vào ngón chân anh. Anh vùi lấy ngón tay cảm nhận hạt đồ ăn rồi và cho lên miệng. Người ta bắt mình nhìn người ta không thể giành lấy nhưng hạt đồ ăn đã dính vào ngón chân cầu bện của khác.” Mọi người đồ ăn ba thìa đồ ăn sau ba tháng tù” Hà Thúc Sinh- Đi H c Máu, trang 148.

“Đi u quan trọng đối với tôi là cái đồ rác! Mọi người đi ngang đồ rác rồi cảm nhận rồi là mũi tôi lên hít thở. Hai con mũi họ đồ ăn tích cục để tìm nhốt nhốt thì cảm nhận thì cho cuộc sống trong buồng nhốt vùi rách dùng để tẩm, bọc nylon làm nhiên liệu cho đốt, hoặc may quần áo thì cái bàn chải đánh răng cũ hoặc ít giấy bao xi măng làm vùi vùi cho T u, thì ngôn ngữ tôi đang cảm nhận” T u Đ a Ng c- LM Nguyễn H u L .

. Hành h c th

“Tùy theo mức độ nặng nhẹ khác nhau của các hình thức vi phạm nguyên tắc mà tù nhân bị “đi ca” ra hình phạt theo luật giam giữ tù.

Nếu chưa cảm nhận cáo và áp đảo tinh thần người lính mũi để bắt phải đi vào khuôn phép thì cảm nhận sự dằn “chống” tức là đánh bằng hòn đá bọc trong cái vải; hoặc “bông” là dùng đá cày hoặc đập gậy vào hai hàm răng. Trọng hình phạt nghiêm thì “lấy cưa phá” tức là móc đôi mũi, hoặc “xin cưa phạt” nghĩa là cắt gân gót chân. Trọng hình phạt nghiêm trọng thì đi phòng ngủ số để “cắt” có nghĩa là giết chết. T u Đ a Ng c- LM Nguyễn H u L .

“Tên vạ binh hung ác vạ quật roi mũi nh nh vạ chửi rủa th m :

-Đ.M. chúng mày là đồ t s n, đồ ăn xác qu, làm việc căng thẳng, không cảm giác, không có kỹ thuật gì hết!

Chiếc roi lấy từ p tức rít trong không khí, bay từ p vào thân xác ba người tù. Đi đi c Thích Thi n Cao bắt đầu quá ch bít rú lên nhưng câu quen thuộc “Mô Ph t”, rồi nh m m t, o n ng i lên ch u đ ng”. Phạm Quang Giai-L n cu i bên anh, trang 247”

B t qu đ tr ng ph t.

“Nói đến sự b t mép mà th y nét mũi của mũi thì ng “ng y” v n tr th đ a ra, th ng qu n giáo cấu quá hét: Tao phạt chúng mày qu hai tiếng. Qu xu ng.” B n tù ch li c nhìn nhau ch ng ai ch u qu . Th ng qu n giáo đầu có ch u thua. H n móc súng b n đ n dùng mũi phát. Tránh voi ch ng xu m t nào, anh em l n l t êm ái qu . Th ng qu n giáo đ ng ch i r a m t lúc r i m i ch u b đi...” Đi H c Máu-Hà Thúc Sinh. trang 116.

“ Hai chân tôi b còng chéo để bọc cùng. Còng chéo hai chân b đóng cảm nhận ch t gi a hai cái còng hình chữ U và thanh sắt xuyên. Vì để cao của thanh sắt gi h ng hai chân lên thành ra không thể nh m th ng l ng, vì nh m nh v y thân mình căng ra hai chân b si t ch t vào sắt đau bu t t n t y óc. Người b còng phải dùng hai khu u tay để ch ng hoặc cảm nhận hạt qu n áo ra ch m

ngang th t l ng m i ch u đ c m t th i gian. Ch m t vài ngày hai c chân g y đi xoay đ c l t úp thì hai chân s th ng ra nh ng ph i n m s p. Nh ng ch vài ngày chân đã s ng húp vì ban đêm b l c công đ m danh” Tr i Tù Kiên Giam- Nguyễn Chí Thi p- tr 473.

B nh xá- Thu c men.

“M t đ a nào đ a n y trông nh nh ng qu đ a b chín r c, chân tay b b m c nh nh ng cái xác ch t trôi ba ngày, đang x p hàng dài tr c b p xin chút n c vo g o v u ng v i hy v ng mong manh tí ch t cảm có th c u n i căn b nh phù thũng tr m kha...” Đ i H c Máu Hà Thúc Sinh tr 251.

“Nói là b nh xá cho xôm trò ch n i đây ch là m t nhà th ng có s p n m cho b nh nhân. Lúc tôi đ n đây thì đã có hai m i tr i viên đang tr b nh t i đây. Ng i tôi b tê li t toàn thân do đó nh ng vi c v sinh cá nhân tôi không làm đ c, tôi ph i nh s giúp đ c a hai b nh nhân n m hai bên tôi. Hai b nh nhân này không cùng m t tr i v i tôi.

M t hôm cán b bác sĩ đ n t n gi ng tôi đ c l nh mà n i dung nh sau:- Anh Phan Phát Hu n, anh là m t tên có n máu v i nhân dân nh ng đ ng và nhà n c ta đã tha t i ch t cho anh, anh đau m v n cho anh n m b nh xá đ i u tr , v y mà anh không bi t đ i u, vì ph m n i quy c a b nh xá b ng cách quan h v i ng i khác tr i, v y ngay t gi phút này anh ph i ra kh i b nh xá.

Nói xong ông ta ra l nh cho y công bu c dây th ng vào hai chân tôi và kéo tôi nh m t con chó ra kh i b nh xá”.- AK và Th p Giá- Phan Phát Hu n.

“T i b nh vi n tôi đã nghe nói và ch ng ki n nh ng cu c “căng mừng” ghê r n. Căng mừng t c là nói đ n gi i ph u b nh nhân. Đ tránh ru i mu i bu vào lúc gi i ph u, b nh nhân đ c đ a vào trong mừng. Vì không có thu c tê nên ng i ta c t b nh nhân vào gi ng, l i còn có các anh h lý dè b nh nhân xu ng đ b nh nhân kh i vùng v y lúc quá đau đ n. Th ng th ng bác sĩ dùng dao c o râu đ gi i ph u. B nh nhân gào thét kêu la th m thi t, tôi có c m t ng là m t con l n đang b th c huy t” AK và Th p Giá-LM Phan Phát Hu n.

“B nh nhân b b nh gì gã cũng cho u ng Xuyên tâm liên. Ki t ly, tiêu ch y: xuyên tâm liên. S t rét s t nóng: xuyên tâm liên. Ho lao, s ng ph i: xuyên tâm liên. Vì th r t nhi u b nh nhân ch t oan u ng.” Thanh Th ng Hoàng-Nh ng N i Đau Đ i –tr 51.

Ch ng ki n s hành h tù nhân khác

“V a đ t câu h i, tên v binh xu t k b t ý dùng chân móc cú đá h u vào khu u đ u g i c a Trác, khi n Trác lao chao. Tên c nh v ti p theo cái lao chao c a Trác b ng m t cú đ p m nh báng súng AK vào ng i Trác, khi n ng i tù Vi t qu c không còn đ s c đ ng v ng, c thân xác ông r i xu ng nh qu sung r ng. Trác v a té sng soài trên hi n tr ng sám h i thì li n lúc đó tên này tung ng i lên dùng m t đòn hi m nh y lên đ ng trên thân xác c a Trác. Các đ ng đ i c a Trác ng i trong vòng tròn đ u nh m m t m i khi nhìn th y tên c nh v dùng nh ng cú gi y đnh n m nh trên m t, trên ng i Trác. Máu b t đ u chan hòa trên hi n tr ng sám h i” Ph m Quang Giai-L n Cu i Bên Anh-trang 165

“Ti ng kêu rú rùng r n v n không ng t phát ra t nh ng căn phòng xung quanh. Ph ng v n ng i nh ch t c ng. R i đ t nhiên đèn b t sáng chói, nằng th y mình đang trong m t căn phòng toàn nh ng đ ng c tra t n....Nằng th y ghê t m, r i t đ ng trong nằng n y ra m t ý đ nh tìm cái ch t, tr c khi b tra t n, nằng đang nghĩ...Ch t cánh c a sau b t m . Nằng v i ng i thu ng i l i sát t ng, m t ánh lên, th y hai tên chuyên viên tra t n x c nách m t ng i đàn ông, kéo s t trên n n xi-măng. M t ng i đó tím b m, hai bên mép a máu còn ch y ra rờng rờng, tóc r i bù b t máu, đ u ngo o sang m t bên, mình tr n tr i bê b t máu, chân tay m m nhũn ra...” Tr n Nhu- Đ a Ng c Sinh L y, trang 163.

Cô p trong h m đá

“Tên v binh h m h m đi v phía c a h m đá s 5. H n tra chi c chìa khóa vào r i quay m t vòng nghe rắng rắc. H n kéo chi c c a s t n ng n ra, đ l m t không gian t i om. Mùi hôi th i t trong phòng xông ra nh ng; đ ng th i v i ti ng hú ma quái ngân dài lê thê phát ra t trong long h m đá, nghe th t ai oán. Tên v binh tr l i ch Sâm ra l nh:

-Vũ Sâm! Mày vào h m đá s 5 đ mà t ng nh đ n ng i v đ p c a mày.

Sâm l n th n đi th t ch m, ti n vào mi ng h m, r i cũng th t nhanh, anh l t h n vào bên trong. Vũ Sâm quay ng i l i nhìn tên v binh l n chót tr c khi chìm h n vào bóng đêm đ y đ c, vu v vătăm t i. Cánh c a s t đóng l i, t o thành ti ng s m khô khan.” Ph m Quang Giai-L n Cu i Bên Anh. Trang 43.

Ngoài ra còn nhi u cách hành h khác nh :

Chối c t v i tù nhân khác; nh t trong thùng s t, trong túi; đ y i ngoài n ng, nóng, đ i đèn sáng; b t m t; chói c t xu ng đ t; đá dít, b t tai; gi x t ; b t u ng nh ng thu c l ; dim d i n c; làm cho ngh t th ; cheo l l ng trên không; gây t n th ng cho ng c hành/ c quan sinh đ c; t t ph n, n c ti u lên m t; tra t n b ng đ n; châm ch c kim vào đ u ngón tay, ngón chân; không cho ng ; b cho mu i, ki n, đ a c n...

Nh ng hành h đ a t i b nh t t tri n miên cho ng i s ng sót.

K t lu n

Liên Hi p Qu c coi hành h tra t n là b t c hành đ ng nào đ a t i đau đ n v th xác và tâm th n n n nhân.

Theo c quan Ân Xá Qu c T , s tra t n v n còn đ c r t nhi u qu c gia trên th gi i áp đ ng. Tra t n x y ra quá th ng khi n cho c quan này không c l ng đ c s n n nhân mà ch nêu ra m t s qu c gia áp đ ng s hành h này, vì chi n tranh, đàn áp, tiêu di t ch ng t c.

Các nhà tâm lý xã h i cho hay hành h có m c đích làm xáo tr n, ho c đúng ra là đ phá h y s liên t c c a cu c s ng con ng i cho t i m t m c đ mà s h i ph c tr nên t n kém đôi khi không sao th c hi n đ c. Mà đa s n n nhân b đ i s tàn t sau đó l i đ c đ nh c m t qu c gia khác nh ng i t n n, nên h g p nhi u khó khăn h i nh p vào m t n n văn hóa v i

Hành H, Tù Đ và S c Kh e

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-Đ c
Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 10:46

n p s ng m i, ngôn ngữ m i. Đó chính là tr ng h p các c u tù nhân quân cán chính Việt Nam Cộng Hòa.

N n nhân s ng sót c a tù đ y tra t n có nh ng ph n ng c m xúc khác nhau tùy theo cá tính và căn b n giáo d c: t gi n gi , ph n n t i c m th y nh c nhã; c m xúc ngay th ng chính đáng t i sai trái t i i; t tin quy t đoán t i t i th n, x u h . Ch c ch n là h khó mà quên đ c nh ng v t th ng mà ng i có quy n đã đ i trên c th tâm h n h . Nh ng nh h ng này s t n t i r t lâu, có khi su t đ i. Nh ng ho ng h t, lo s , nh ng tr m bu n, nh ng c n ác m ng s th ng tr c đ n v i h và có nhi u tác đ ng x u cho đ i s ng cá nhân cũng nh gia đình. R i i còn nh ng suy nh c tìm gan t ph vì thi u ăn, thi i ti t kh c nghi t, lao đ ng kh sai n i rừng sâu n c đ c. Nhi u ng i hi n nay không thi vào qu c t ch m i đ c vì trí nh suy kém, gi m kh năng h c ngo i ng . Và còn c n s chăm sóc c a gi i y t đ ng h ng trong nhi u năm còn i c a cu c đ i.

Gi i thích đ h hi u t i sao hành h đã x y ra có hy v ng m t ph n nào mang h tr i cu c s ng bình th ng.

Cũng nh m t hành đ ng, m t i nói “sorry” t phía chính quy n hi n t i. Nh ng i da tr ng đã sorry v i nô l da đen b k th , bóc l t trong th k tr c. Cũng nh Giáo h i Công giáo đã nhìn nh n nhi u sai l m trong quá kh liên quan t i s tôn tr ng đ i v i nh ng cá nhân ho c c ng đ ng.

Th h con cháu khi nghe nh ng chuy n đau th ng này c a cha chú, ch c cũng rùng mình kinh s . Kinh nghi m Holocaust v n còn ám nh l ng tâm loài ng i sau c trên n a th k . Cũng nh th m c nh tù đ y “c i t o” ở Việt Nam vào th p niên 70-80 c a th k v a qua.

Ghi i đ mà tránh tái di n. Và nh c nh ng i ta đ ng quá o t ng v i hào quang chi n th ng b t n c mà quên s tàn ác mà mình đã áp đ t lên nh ng anh em cùng chung m t b c, Trăm-Con-Trăm-Tr ng-Tiên-R ng.